

8 kwietnia 2017 grupa młodych turystów z 61wzięła udział
w XXXIII RAJDZIE BLISKIE SERCU „Śladami Powstania Listopadowego”
zorganizowanym przez wiceprzewodniczącą Oddziału PTTK Ochota
panią Małgorzatę Grudzińską.

Dziś interesowała nas
Praga Południe.

Każdy turysta, który ukończył
8 lat, a zwiedzi 10 miejsc
związanych z Powstaniem
Listopadowym może zdobyć
Odznakę „Powstanie Listopadowe
1830-31”, ustanowioną przez Zarząd
Oddziału PTTK Warszawa Praga.
Zaczęliśmy zdobywanie...

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację
w 175-tą rocznicę Bitwy pod Olszynką Grochowską

PK	Obiekt	Opis trasy	Opis
PK 1 (0,00 km)	ul. Zamysłowska 36 / róg ul. Lubelskiej		Rogaska Grochowska (pk1) (tytuł 1816-1818) - białe pole polskie pod dowództwem gen. Tomasa Lubelskiego
PK 2 (0,09 km)	ul. Grochowska nr 365		Kościół MB Zwiastującej - tablica umieszczona na ścianie polnych w bitwie 25.02.1831 r. i pochowanych na cmentarzu
PK 3 (1,79 km)	ul. Złazarska nr 3		Świątynia pod nazwą im. Powstania Listopadowego
PK 4 (2,20 km)	ul. Grochowska - róg Władysławski		Krzyż, przy którym w lokalnej tradycji zmarł Zymirski.
O/PTTK (1,2 km)	ul. Podkarpacka (wzrost od podwórza - II/II)		Wystawa - stempel, broda w gda. 16-18.
PK 5 (2,34 km)	ul. Grochowska - róg Siermicki		Pomnik Budowni Siostry Brzeskiej (z 1882) Olszynki Grochowskiej mieści się w ścianie gen. Michała Radziwiłła, a w pobliżu tablica.
PK 6 (2,69 km)	ul. Dobrowoja nr 3, 5, 7 i 9 (w klatce schodowej)		Obelisk obecnego ronda Wiatraków równieży "Człowiekiem Grochowskim" polnych w bitwie o Olszynkę Grochowską
PK 7 (4,36 km)	pl. Szembeka nr 4 (budynki z opieką)		Tablica Miejskiego Systemu Inżynierii
PK 8 (4,55 km)	ul. Józefa Dwernickiego nr 2 pl. Szembeka		Kościół Najświętszego Serca Olszynki Grochowskiej. W tablicy podjęto polską
PK 9 (4,72 km)	ul. Józefa Dwernickiego nr 15		Tablica Miejskiego Systemu Inżynierii
PK 10 (4,25 km)	ul. Grochowska nr 80/82		Drewniany krzyż - dawne miejsce pochówku powstańców. Jest to ostatni na Grochowskiej charakterystyczny krzyż z epoki powstania. Jego górna ramiona odwołuje się do bitwy w kształcie półkuli z wspaniałym pulkarnem w bitwie pod Olszynką
PK 11 (5,61 km)	ul. Grochowska nr 64 (wzrost od ul. Złazarskiej)		Co obecnie mieści się w tym budynku?
PK 12 (6,86 km)	ul. Chłopińskiego nr 50		Przebieg koleiny
PK 13 (9,06 km)	ul. Sieroka róg Trzasy		Krzyż (w otoczeniu jaskółki i kół) Pierwszego szal on w miejscu gdzie obronili się polscy żołnierze
PK 14 (9,68 km)	ul. Trzasy Aljo Chwały		Pomnik poległych w bitwie pod Grochowską.
PK 15 (9,55 km)	ul. Trzasy (Wigoda)		Kopiec Bohaterów Olszynki Grochowskiej, Aljo Chwały
PK 16 (10,79 km)	ul. Sieroka - róg Białej (półk. waga skrzyżowania "Olszynki Grochowskiej")		Jakiej instytucji jest poświęcona jedna z tablic umieszczona na głazach pamięci narodowej poświęconym bohaterom Powstania Listopadowego?
PK 17 (12,24 km)	ul. Kor kowa 27		Podaj rok powstania rezerwatu.
PK 18 (15,79 km)	ul. Płowiecka nr 83 róg Mokrejskiej		Podaj daty z pomnika.
			Podaj daty bitew wygranych w głazie

Przesłanie odpowiedzi oznacza zgodę na umieszczenie na liście osób, które przebyły TRInO.

Actualizacja: 25.02.2008 r.

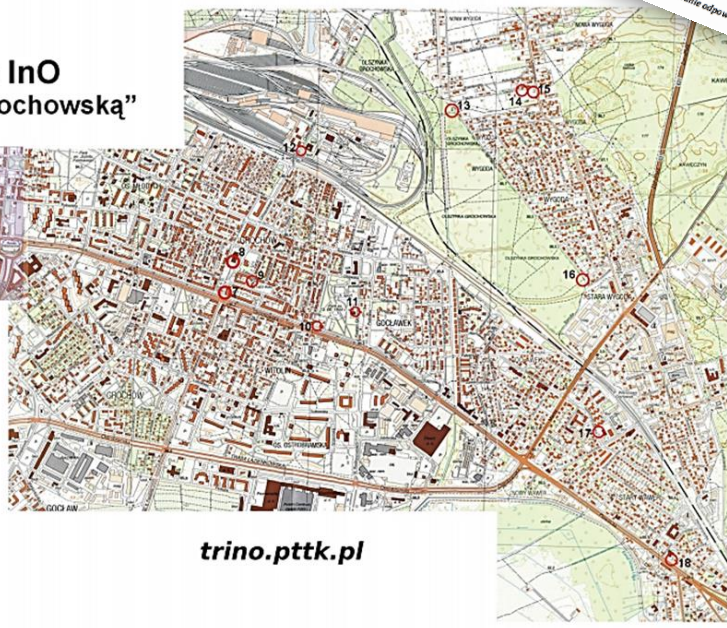
3/W/06

VI Turystyczno-Rekreacyjna InO "w 175 rocznicę Bitwy pod Olszynką Grochowską"

Projekt trasy i opracowanie krajoznawcze: **Andrzej Kowalski**
Opracowanie kartograficzne: **Andrzej Krochmal**

Aktualność: 2006 r.

trino.pttk.pl

Przeszliśmy część trasy TRInO, odwiedzając miejsca związane ze zdarzeniami i bohaterami Powstania Listopadowego na terenach dawnej wsi Grochów i okolicy.

**PK
11**

(5,61 km)

ul. Grochowska nr 64
(wejście od ul. Kwatery
Główniej)

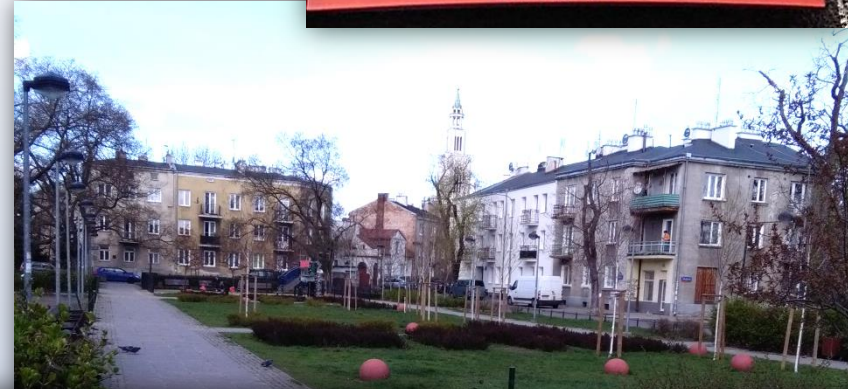
Pałac Wierzbickich (zwany również Dworkiem Grochowskim) - według
legendy był kwaterą główną gen. Józefa Chłopickiego podczas bitwy o Olszynkę
Grochowską.

Co obecnie mieści się w tym budynku?

**Właściciel Andrzej Wierzbicki
w szczycie północnej ściany
Dworku Grochowskiego kazał wmurować
kule armatnie znalezione na polu
bitwy grochowskiej z 1831 roku.**

Nasza przewodniczka zwróciła uwagę na fakt, iż wiele ulic i placów w tym rejonie nosi nazwy związane z powstaniem.

Plac 1831 Roku

Plac jest usytuowany w tej części Warszawy, która sąsiaduje z Olszynką Grochowską. Nazwę nadano mu w setną rocznicę powstania listopadowego (1830 - 1831). W pobliżu wiele nazw ulic nosi nazwy również upamiętniające bitwę grochowską 1831 roku oraz dowódców i wojska walczące w powstaniu.

**PK
10**

ul. Grochowska nr
80/82

Drewniany krzyż - dawne miejsce pochówku powstańców. Jest to ostatni na Grochowie charakterystyczny krzyż z epoki powstania. Jego górne ramiona osłonięte są blachą w kształcie półkola z wąskim paskiem blachy na obwodzie tworząc zadaszenie.

(5,25 km)

Jaki kolor ma wypełnienie ramion krzyża?

PK 9

ul. Józefa Zaliwskiego nr 15

Tablica Miejskiego Systemu Informacyjnego

(4,72 km)

Na jaki obiekt dowodził atakiem pułkownik J. Zaliwski w Powstaniu Listopadowym?

Józef Zaliwski

(1797 - 1855)

działacz niepodległościowy, pułkownik,
w powstaniu listopadowym kierował zdobyciem Arsenalu,
dowodził nieudaną wyprawą partyzancką
z Galicji do Królestwa Polskiego w 1833 r.

Ulica Józefa 15-25
Zaliwskiego
Goćławek

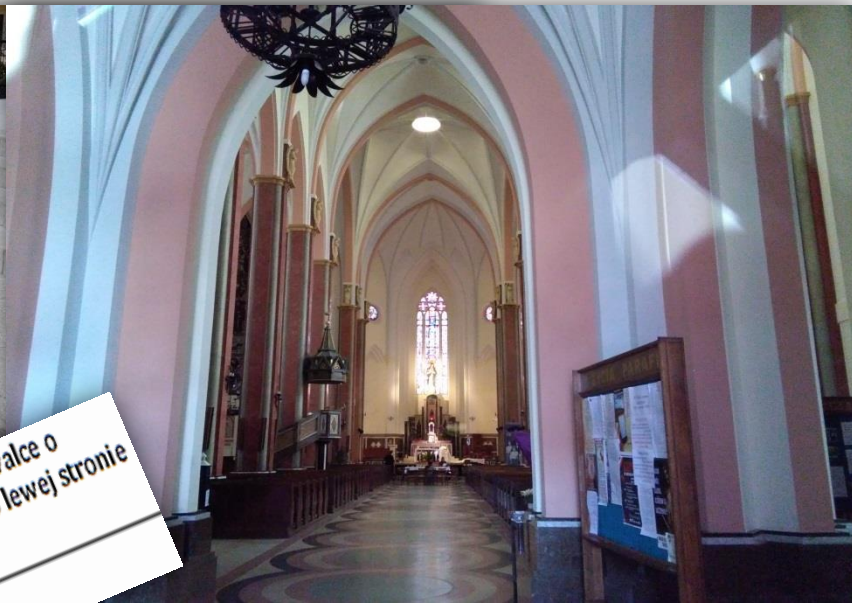

Plac generała Piotra Szembeka został wytyczony w 1919 roku.

Znajduje się u zbiegu ulic Zamienieckiej, Grochowskiej, Kordeckiego, Zaliwskiego, Chłopskiego oraz Sztuki, między Grochowem a Gocławiem. Swojego patrona - generała dywizji wojsk polskich w 1831 roku plac otrzymał 14 maja 1928 roku. W latach 2011–2012 plac został poddany rewitalizacji, dodano między innymi fontanny i lampy.

10 czerwca 1934 roku,
poświęcono kamień
węgielny pod budowę
murowego
kościoła-pomnika
upamiętniającego
bohaterstwo
żołnierza
polskiego
w bitwie
o Olszynkę
Grochowską.
Budowa w stanie
surowym została
ukończona w 1941 roku,
zaś całkowite zakończenie
prac nastąpiło już
w 1946 roku.

PK 8
(4,55 km)

ul. Józefa Dwernickiego
nr 2 pl. Szembeka

Podaj, w którą rocznicę Powstania została ona ufundowana.

Kościół Najczystszej Serca Maryi - wotum ku czci poległych w walce o Olszynkę Grochowską. We frontowej kruchcie (przedśionek) po lewej stronie tablica poświęcona poległym w bitwie.

Wojciech Kossak namalował wiele scen z Powstania Listopadowego. Tutaj Czwartacy z generałem Józefem Chłopickim walczą w lasku Olszynka pod Grochowem przeciwko rosyjskim wojskom. Bitwy nie rozstrzygnięto. Obie strony zmuszone były do odwrotu.

Figurka św. Ekspedyta na Gocławku w dzielnicy Praga Południe. Rzeźba przedstawia rzymskiego żołnierza, z krzyżem i palmą w dłoniach, a nogą depczącego kruka, kraczącego po łacinie „cras”, tzn. jutro. Napis na krzyżu wskazuje „hodie”, tzn. dzisiaj. Św. Ekspedyt był męczennikiem, jest patronem żeglarzy, handlowców, studentów i egzaminatorów, opiekunem spraw pilnych.

PK
12

ul. Chłopickiego nr 50
przejazd kolejowy

Podaj datę z cokołu krzyża.

Krzyż (w otoczeniu jałowca i tui). Pierwotnie stał on w miejscu, gdzie obecnie
jest peron stacji PKP Olszynka Grochowska (miejsce bitwy 25.02.1831r.).

Pociągiem z Olszynki na Gocławek.

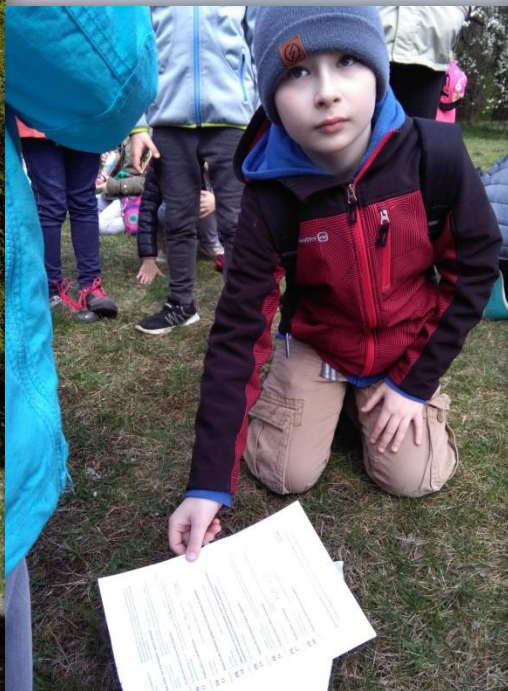
**PK
17**

ul. Korkowa 27

Popiersie gen. Franciszka Żymirskiego na tyłach kościoła Św. Wacława (w budowie).

Podaj daty z pomnika.

(12,24 km)

Musieliśmy przejechać jeden odcinek trasy kolejką SKM, aby dotrzeć na teren dawnej olszynki. Tereny mokradeł osuszono, by wykorzystać je pod zabudowę. Pozostał tylko fragment, który wzięto pod ochronę. Niewielki, ale jaki...

W tym leśnym uroczysku łatwo znaleźć ślady działania bobrów. Podobno wielkomiejskie bobry są mniej płochliwe od swoich krewniaków z prowincji, jednak nie udało nam się żadnego dostrzec.

**Bobry osiedliły się w tym rejonie
jesienią 2011 roku.**

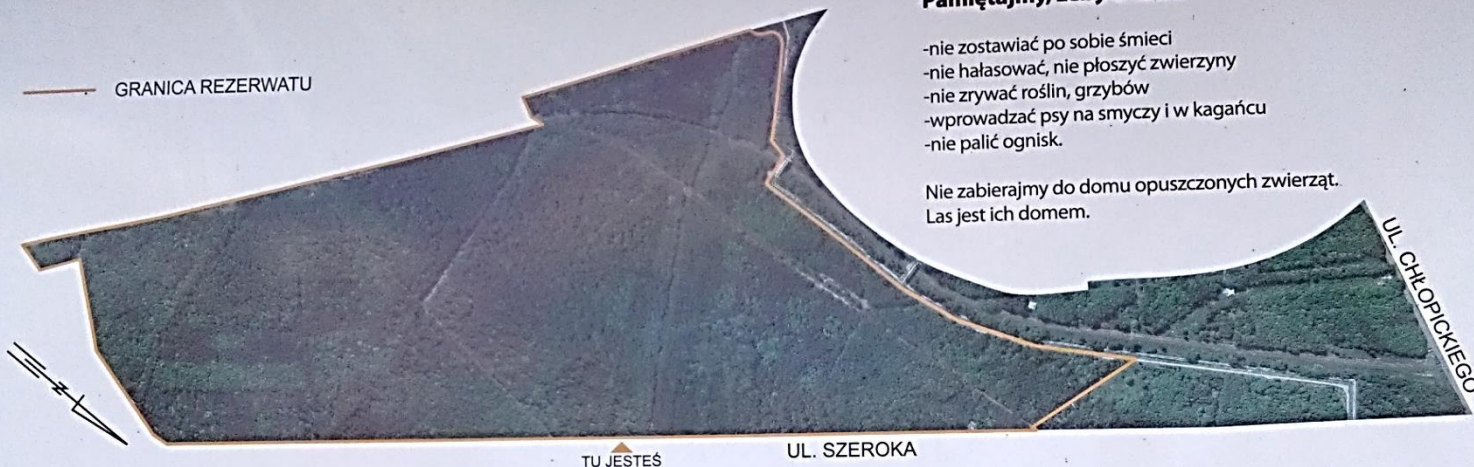

REZERWAT OLSZYŃKA GROCHOWSKA

GRANICA REZERWATU

Pamiętajmy, żeby w lesie:

- nie zostawiać po sobie śmieci
- nie hałasować, nie płoszyć zwierzyny
- nie zrywać roślin, grzybów
- wprowadzać psy na smyczy i w kagańcu
- nie palić ognisk.

Nie zabierajmy do domu opuszczonych zwierząt.
Las jest ich domem.

UROCZYSKO LEŚNE „OLSZYŃKA GROCHOWSKA” JEST REZERWATEM CZĘŚCIOWYM, O CHARAKTERZE KRAJOBRAZOWO - HISTORYCZNYM. CAŁKOWITA POWIERZCHNIA UROCZYSKA LEŚNEGO WYNOSI 69,39 ha, Z TEGO 56,46 ha STANOWI REZERWAT, 12,93 ha OTULINA. CELEM OCHRONY JEST ZACHOWANIE ZE WZGLĘDÓW HISTORYCZNYCH, KRAJOBRAZOWYCH I SPOŁECZNYCH FRAGMENTU LASU ROSNĄCEGO NA OBSZARZE POLA BITWY TOCZONEJ POMIĘDZY WOJSKAMI POLSKIMI I CARSKIMI POD GROCHOWEM 25 LUTEGO 1831 ROKU. TERENY W PRZESZŁOŚCI SILNIE UWILGOTNIONE I ZALESIONE, W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM STAŁY SIĘ ODWODNIONYMI I WYLESIONYMI NIEUŻYTKAMI. PONOWNIE ZALESIONO JE PO ROKU 1947. TO UROCZYSKO LEŚNE JEST JEDNYM Z WIĘKSZYCH NA WSCHODNICH OBRZEŻACH WARSZAWY OBSZAREM ZIELENI WYSOKIEJ, KTÓRE STAŁY SIĘ MIEJSCEM WYPOCZYŃKU, A RÓWNIEŻ MIEJSCEM ZADUMY NAD PRZESZŁOŚCIĄ NASZEGO NARODU. UROCZYSKO „OLSZYŃKA GROCHOWSKA” PORASTAJĄ DRZEWOSTANY Z UDZIAŁEM DĘBU SZYPUŁKOWEGO ORAZ LICZNYMI DOMIESZKAMI OLSZY, LIPY DROBNOLISTNEJ, KLONU POSPOLITEGO, JAWORA I JESIONA WYNIOSŁEGO. OLSZYŃKA GROCHOWSKA JEST JEDNYM Z NIELICZNYCH ZBIOROWISK ROŚLINNYCH W OKOLICACH WARSZAWY, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE WIĄZ SZYPUŁKOWY. NIEWIELKI FRAGMENT LASU SANOWIĄ SIEDLISKA BOROWE Z UDZIAŁEM SOSNY I BRZOZY BRODAWKOWATEJ. W REZERWACIE WYSTĘPUJE 40 GATUNKÓW LĘGOWYCH PTAKÓW. NAJRZADSZE I NAJCIEKAWSZE Z NICH TO DZIĘCIOŁ ZIELONY, DZIĘCIOŁEK, REMIZ I KULCZYK.

Lasy Miejskie - Warszawa

Sfinansowano ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej m. st. Warszawy

PK
16

ul. Szeroka - róg Rafii
(płd. wsch. skraj rezerwatu
"Olszówka Grochowska")

Tablica informacyjna częściowego rezerwatu o charakterze krajobrazowo-historycznym. O Lasek ten, zdominowany wówczas przez olchę, toczył się bój.

(10,79 km)

Podaj powierzchnię rezerwatu.

Dopiero w 1916 ustawiono krzyż dla uczczenia bohaterów najkrwawszej bitwy powstania listopadowego, w której poległo ponad 7300 Polaków. Poświęcenie odbyło się w obecności 100 tys. rodaków.

PK 13 <i>(9,06 km)</i>	ul. Szeroka <i>róg Traczy</i>	Pomnik Poległych w bitwie pod Grochowem.
	<i>Podaj liczbę słupków (połączonych łańcuchem) na pomniku.</i>	

Tu oddaliśmy hołd bohaterom,
zapalone zostały znicze.

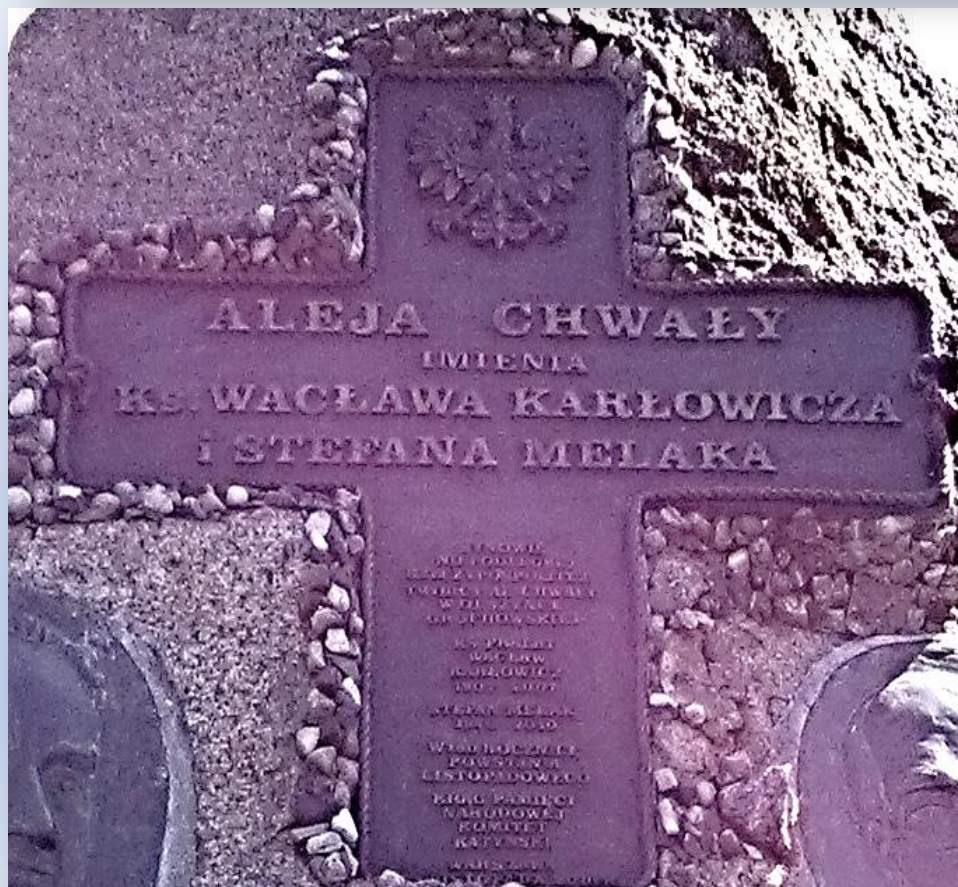
Każdy uczestnik musiał „zdać egzamin”,
czyli odpowiedzieć na pytanie
dotyczące trasy.

Wszyscy dostali nagrody i pamiątki:
puzzle „Turystyczna Polska”,
informatory SKM, znaczki rajdowe
i historyczne plakietki,
a Szkoła – dyplom za udział w rajdzie

Pozostało jeszcze parę zadań z mapy TRInO. Przeszliśmy Aleję Chwały. Wzdłuż ulicy Traczy, prowadzącej z Kawęczyna do powstańczej mogiły, w 1999 roku zaczęto stawiać głązy z pamiątkowymi tablicami ku chwale zasłużonych Polaków. Jest ich ponad 30.

PK

15

(9,55 km)

ul. Traczy (Wygoda)

Kopiec Bohaterów Olszynki Grochowskiej, Aleja Chwały.

Podaj rok odsłonięcia kopca z głazem.

PK

14

(9,48 km)

ul. Traczy
Aleja Chwały

Kopiec Bohaterów Olszynki Grochowskiej, Aleja Chwały.

Jakiej instytucji jest poświęcona jedna z tablic umieszczona na głazach pamięci narodowej poświęconym bohaterom Powstania Listopadowego?

